

Provincie Drenthe

Ter attentie van de heer S. Bakker

p/a mail post@drenthe.nl en S.Bakker@drenthe.nl

Uw kenmerk 202000931 - 00884749 d.d. 27 mei 2020

Assen, 12 november 2020

Geachte heer Bakker, beste Sander,

Met genoegen bied ik u, namens het bestuur van onze vereniging, het werkplan aan voor 2021 alsmede een financiële productbegroting, een integrale begroting voor 2021 en een overzicht van de reserves en voorzieningen.

De inhoud van het werkplan is gebaseerd op de kerntaken van de BOKD, namelijk het samen met de leden werken aan en stimuleren van een toekomstbestendig vitaal platteland.

In uw Programma van Eisen geeft u aan welke specifieke inzet u voor 2021 van BOKD verlangt. Wij hebben dat zichtbaar gemaakt door in de toelichting aan te geven welke thema's in 2021 bijzondere aandacht krijgen.

Uiteraard zijn we graag bereid dit werkplan nader toe te lichten

Met vriendelijke groet,

BOKD

Drs. Th.A.J. Brugman

secretaris

Bijlagen:

- 1) Financiële productbegroting werkplan 2021
- 2) Overzicht reserves en voorzieningen
- 3) Samen voorwaarts: BOKD Werkplan 2021 matrix en toelichting
- 4) BOKD Werkplan 2021 Projectbureau
- 5) Integrale begroting 2021 opgesteld HD Accountants

Bijlage 1 Financiële productbegroting werkplan 2021

Product uitsplitsing	Dagdelen	Uren	Loonkosten
1. Duurzame Dorpen	40	144	€ 12.240
2. Samen Slimmer	230	828	€ 70.380
3. Zorgzame Dorpen	155	558	€ 47.430
4. Elk dorp een dak	245	882	€ 74.970
5. Klaar voor de Toekomst	205	738	€ 62.730
6. Vrije ruimte	27	97,2	€ 8.262
Totaal	902	3247,2	€ 276.012
<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal uren per dagdeel bedraagt 3,6 uur • Het gehanteerde uurtarief is € 85 			

Bijlage 2 Overzicht reserves en voorzieningen

Aanduiding reserves en voorzieningen	Maximum	Stand per 31-12-2019	Mutatie per 2020	Prognose per 31-12-2020	Begrote mutatie 2021	Verwachting per 31-12-2021	% maximum per 31-12-2020
A. Eigen vermogen							
▪ Algemene of egalisatiereserve	€ 95.000	€ 86.045	€ 7.600 -/-	€ 78.445	€ 200 -/-	€ 78.245	82 %
▪ Bestemmingsreserves							
- Ziektevervanging	€ 30.000	€ 27.400	€ 1.000	€ 28.400	€ 1.600	€ 30.000	95 %
- Gerard Rijker Fundatie	€ 8.000	€ 9.364	€ 2.000 -/-	€ 7.364	€ 364 -/-	€ 7.000	90 %
- Transitievergoeding	€ 12.000	€ 10.147	€ 1.500	€ 11.647	€ 353	€ 12.000	97 %
- 50-jarig jubileum	€ 40.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 10.000	€ 5.000	€ 15.000	25 %
Totaal eigen vermogen	€ 185.000	€ 137.956	€ 2.100 -/-	€ 135.856	€ 6.389	€ 142.245	73 %
B. Voorzieningen							
▪ Loopbaanbudget		€ 3.999	€ 1000	€ 4.999	€ 500	€ 5.499	
Totaal voorzieningen		€ 3.999	€ 1000	€ 4.999	€ 500	€ 5.499	

Aanduiding reserves en voorzieningen	Doel
A. Eigen vermogen	
▪ Algemene of egalisatiereserve (A*)	Opvangen negatieve exploitatieresultaten en vangnet bij calamiteiten
▪ Bestemmingsreserves	
- Ziektevervanging	Dekken van eigen risico van verzekering
- Gerard Rijker Fundatie	Ondersteunen dorpshuizen. Legaat voormalig SDD
- Transitievergoeding	Vergoeding bij gedwongen ontslag
- 50-jarig jubileum	Vieren lustrum 2025 (50 jarig bestaan)
B. Voorzieningen	
▪ Loopbaanbudget	Ondersteunen brede inzetbaarheid personeel

Toelichting

A* : Egalisatiereserve: Deze reserve bestaat uit het cumulatief in voorgaande jaren behaalde resultaten met betrekking tot inkomsten uit de provinciale subsidie, inkomsten uit contributies, activiteiten en projecten en uit overige inkomsten.

Bijlage 3 BOKD Werkplan 2021

Samen voorwaarts!

Namens BOKD bied ik u met enige trots ons werkplan voor 2021 aan. Wij voelen ons met name door de provincie steeds meer gesteund om het belang van de inwoners in de dorpen en de dorpshuizen goed in beeld te brengen en hen daarin te begeleiden. Ook zien wij dat onze signaalfunctie bij de keuze van de inhoud van beleidsstukken serieus wordt opgepakt. Een recent goed voorbeeld hiervan is de presentatie van de Sociale Agenda. Deze agenda is een belangrijke stap om het Sociaal Domein handen en voeten te geven in het belang van onze inwoners in onze mooie provincie.

Het uitgangspunt van de provincie om gezamenlijk met CMO Stamm deze unieke kans te benutten en hieraan invulling te geven, hebben wij dan ook direct opgepakt. Als eerste resultaat noem ik de oprichting van het zogenaamde 'ABC team' (Agenda-BOKD-CMO Stamm team) dat in goed overleg met de provincie de eerste stappen heeft gezet op het gebied van burgerparticipatie. Ik verwijs hier naar de start van twee pilots in Tynaarlo en de dorpen van de zogenaamde Regiodeal- Zuidoost Drenthe. Ook onderwerpen als dorpszorginitiatieven en dorpshuizen (met name de functieverbreding daarvan) staan op de agenda. Hierbij is duurzaamheid één van de belangrijke pijlers.

Samenwerkingsmodel

In het kader van samenwerking met de zogenaamde 'systeemorganisaties' vragen wij aandacht voor een model bij onze zusterorganisatie in Gelderland (DKK Gelderland) waar een Leefbaarheidsalliantie is gestart. Met dit model zijn goede ervaringen opgedaan. In ons laatste gesprek met de provincie hebben we dit model dan ook onder de aandacht gebracht omdat wij het nut hiervan wel degelijk inzien. Bij monde van mevrouw Liezen werd ons medegedeeld dat provincie Drenthe ook intern hiermee bezig is. Graag horen wij hiervan de resultaten en zoeken het contact met onze partners om dit aspect met hen te bespreken.

Verhoging werkcapaciteit

Omdat we constateren dat de rol van de BOKD in de Drentse samenleving steeds belangrijker wordt, kijken we ook kritisch naar onze eigen organisatie en zoeken als bestuur, in goede samenwerking met onze medewerkers, naar een praktische verhoging van de werkcapaciteit. Het is dan ook goed te lezen dat in het Programma van Eisen van de provincie hiervoor in voorkomend geval ook enige extra financiële ondersteuning beschikbaar is. Verbetering van de externe rol van de BOKD is tevens hierbij een aandachtspunt.

Aansluiting bij Sociale Agenda

Voor de invulling van ons werkplan gaan we uit van een model waarin de werkzaamheden voor de Sociale Agenda zijn opgenomen. Ook geven wij aan wanneer de uitvoering hiervan samen met CMO Stamm wordt gerealiseerd. De extra bijdrage van de provincie van € 100.000 in het kader van 'kiem en zaaigoed' is hierbij zeer welkom en kan op effectieve wijze, in overleg met CMO Stamm, zowel in 2020 als 2021 worden besteed.

BOKD beleidsplan 2020-2024

In 2020 is een nieuw beleidsplan voor BOKD vastgesteld met als titel 'Het kompas in een veranderende dorpsamenleving'. Dit beleidsplan, dat is bedoeld voor de periode 2020 t/m 2024, geeft richting aan de werkzaamheden en activiteiten die in de komende jaren, mede aan de hand van de actualiteit, worden ontwikkeld. Onze ambities in dit werkplan zijn mede gebaseerd op onze beleidsthema's en de daarmee verbonden activiteiten.

Projecten

Omdat BOKD bestaat uit een vereniging en een stichting willen we voor het eerst dit jaar ook de werkzaamheden van de stichting BOKD Projecten onder uw aandacht brengen. De provincie en andere overheden (lokaal én landelijk) zorgen voor een substantieel deel in de financiële ondersteuning van de uit te voeren projecten. Daarnaast speelt het projectbureau ook een belangrijke rol bij de invulling van de Sociale Agenda. In bijlage 4 een overzicht van de projecten waarmee we momenteel mee bezig zijn, nog niet alle projecten zijn beschikbaar.

Coronacrisis vraagt flexibiliteit

Tot slot vraag ik uw aandacht voor de huidige situatie met betrekking tot de coronacrisis. De praktijk is dat we als BOKD dagelijks vanuit de dorpen en dorpshuizen worden benaderd met tal van vragen. We proberen aan deze behoefte zo goed mogelijk invulling te geven door het organiseren van 1,5-meter sessies, info op onze website en persoonlijke gesprekken, al of niet digitaal. Het doorverwijzen naar gemeenten is hiervan een onderdeel. Ook hier is een goede communicatie met provincie en systeemorganisaties cruciaal. Gezien de kwaliteiten van de huidige contacten hebben we er echter alle vertrouwen in dat we in die gezamenlijkheid veel kunnen betekenen voor onze inwoners voor nu en in de toekomst.

BOKD Werkplan Matrix

	Dagdelen	Uren
1. Duurzame Dorpen (inclusief Landschapsontwikkeling)		
1.1 Energieke dorpshuizen	25	90
1.2 Bewonersbetrokkenheid Nationaal Park Drentsche Aa	5	18
1.3 Netwerk Duurzame Dorpen	10	36
Subtotaal	40	144
2. Samen Slimmer		
2.1 Organisatie regio- en themabijeenkomsten	35	126
2.2 Organisatie van cursussen en workshops	40	144
2.3 Delen van informatie, kennis en verhalen	45	162
2.4 Vraagbaak dorpshuizen.nl	10	36
2.5 Deelname aan landelijke netwerken	30	108
2.6 Deelname aan Trendbureau Drenthe	10	36
2.7 Drentse Dorpendag	45	162
2.8 Stimuleren van regionale samenwerking	15	54
Subtotaal	230	828
3. Zorgzame Dorpen		
3.1 Zorgzame Dorpen	55	198
3.2 Sport en Bewegen	25	90
3.3 Bijdrage aan thema's Sociale Agenda (vrije ruimte 25% van € 110.000)	75	270
Subtotaal	155	558
4. Elk dorp een dak		
4.1 Informeren en ondersteunen Dorpshuizen	50	180
4.2 Spreekuur Fondsenwerving	30	108
4.3 Opstart verkiezing Dorpshuis van het jaar	5	18
4.4 Vitaliteitscan	50	180
4.5 Functieverbreding Dorpshuizen (pilots 2019-2021)	50	180
4.6 Functieverbreding Dorpshuizen (pilots 2021-2023)	20	72
4.7 Dorpshuizenoverleg per gemeente	40	144
Subtotaal	245	882
5. Klaar voor de toekomst		
5.1 Informeren en ondersteunen van dorpen	40	144
5.2 Informeren en adviseren van overheden en maatschappelijke organisaties	35	126
5.3 Dorpen in ontwikkeling	40	144
5.4 Leefbaarheid en participatie	70	252
5.5 Bereikbaarheid	20	72
Subtotaal	205	738
6. Vrije ruimte		
6.1 Vrije ruimte (5 procent x € 165.996)	27	98
Totaal aantal dagdelen / uren	902	3248
Totaal aantal uren x uurtarief € 85		€ 276.080
Subsidie 2021		€ 275.996

BOKD Werkplan Toelichting

1. Duurzame Dorpen

1.1 Energieke dorpshuizen
1.2 Bewonersbetrokkenheid Nationaal Park Drentsche Aa
1.3 Netwerk Duurzame Dorpen

Ambities BOKD

Verduurzaming van de dorpen is een belangrijke uitdaging; in veel dorpen zijn al initiatieven betreffende duurzaamheid genomen. Bewustwording is belangrijk. Hergebruik, ruilsystemen en consuminderen zijn trefwoorden.

De energietransitie slaagt alleen als nut en noodzaak worden ingezien en als bewoners er ook direct voordeel van hebben. BOKD steunt initiatieven en bevordert dat de opbrengst in het eigen dorp geïnvesteerd wordt en dat gewonnen energie het landelijke net op kan. Zij wijst initiatiefnemers op ondersteuning door andere organisaties en verbindt hen aan experts. Zij bevordert de oprichting van energiecoöperaties: energie van 'onszelf' en voor 'onszelf'.

Activiteiten 2021

1.1 Energieke dorpshuizen

Sinds 2010 ondersteunt BOKD buurt- en dorpshuizen die aan de slag willen met het verduurzamen van hun accommodatie. Om de accommodatie exploitabel te houden, en daardoor laagdrempelig voor bewoners, is verduurzaming een absolute must. Komt bij dat het goed is voor het milieu en in lijn is met de klimaatdoelstellingen van het kabinet. Afgelopen twee jaar heeft BOKD ruim 40 energiescans weggezet bij buurt- en dorpshuizen. Als gevolg van de coronacrisis is daar minder mee gedaan dan vooraf bedacht. BOKD wil, samen met het in oprichting zijnde 'loket ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed', handen en voeten geven aan het verder verduurzamen van Drenthe. Dat doen we door met het loket in gesprek te gaan hoe we kunnen samenwerken, kennisuitwisselingsbijeenkomsten met en voor de dorpshuizen te organiseren en dorpshuizen te helpen bij het zoeken naar financiën om de plannen te kunnen betalen.

Verwachte inzet: 25 dagdelen (= 90 uur)

1.2 Bewonersbetrokkenheid Nationaal Park Drentsche Aa

De BOKD is sinds het begin betrokken bij de ontwikkeling van het Nationaal Park de Drentsche Aa. Het meest bijzondere Nationale Park van Nederland, waar natuur, economie, wonen en werken hand in hand gaan. De BOKD brengt kennis in bij het programmteam Drentsche Aa over de leefbaarheid in de dorpen die in het gebied liggen. De BOKD wil haar bijdrage in het programmteam in 2021 intensiveren, van agenda lid naar actieve deelname. Input voor deze deelname zijn de projecten die de BOKD op het gebied van energietransitie (samen met NMF Drenthe) en landschapsontwikkeling (met Landschapsbeheer Drenthe) uit gaat voeren van 2021 tot 2023 voor dorpen in het Drentsche Aa gebied.

Verwachte inzet: 5 dagdelen (= 18 uur)

1.3 Netwerk Duurzame Dorpen

BOKD ondersteunt een netwerk van dorpsinitiatieven in Drenthe op het gebied van duurzaamheid en daagt andere dorpen en dorpsinitiatieven uit om ook duurzame initiatieven te ontplooiën. We organiseren hiervoor informatie en advies en kennisuitwisseling op actuele thema's: energiebesparing en -opwekking, maar ook andere facetten van duurzame ontwikkeling zoals dorpstuinen, afval en kringlopen en mobiliteit.

Verwachte inzet: 10 dagdelen (= 36 uur)

2. Samen slimmer

2.1 Organisatie regio- en themabijeenkomsten
2.2 Cursussen en workshops
2.3 Delen van informatie, kennis en verhalen
2.4 Vraagbaak dorpshuizen.nl
2.5 Deelname aan landelijke netwerken
2.6 Trends in beeld
2.7 Drentse Dorpendag
2.8 Stimuleren van regionale samenwerking

Ambities BOKD

De bij de dorpsorganisaties en dorpshuizen aanwezige kennis en ervaring is enorm. De uitdaging is om die overzichtelijk beschikbaar te maken. De maandelijkse BOKD Nieuws is daarvoor een nuttig communicatiemiddel en tegelijkertijd een kennisbron. Daarnaast gaat BOKD via de website, social mediagebruik en thematische brochures de kracht van bewoners(initiatieven) delen.

Naast het beschikbaar stellen van inhoudelijke kennis worden de lokale organisaties gewezen op de diverse subsidiemogelijkheden voor energie, zorg, maatschappelijk vastgoed, etc. En de periodiek georganiseerde Dorpendag is een prachtige activiteit die de in de dorpen aanwezige kennis en ervaring mobiliseert en zichtbaar maakt.

Activiteiten 2021

2.1 Organisatie regio- en themabijeenkomsten

Bestuurders en vrijwilligers van dorpsbelangen en dorpshuizen en andere actieve dorpsbewoners worden geïnformeerd en geïnspireerd in regio- en themabijeenkomsten. Het programma van deze bijeenkomsten komt tot stand door peiling van vragen vooraf en het actief zoeken en benaderen van aansprekende (succesvolle én minder succesvolle) voorbeelden; projecten, activiteiten of vraagstukken. Aan een van de bijeenkomsten wordt de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gekoppeld. Thema's voor 2021 kunnen zijn: Actuele coronavraagstukken, fondsenwerving, omgevingswet, mobiliteit.

Verwachte inzet: 35 dagdelen (= 126 uur)

2.2 Cursussen en workshops

Kennis en vaardigheden van bestuurders vrijwilligers van dorpsbelangen en dorpshuizen en andere actieve dorpsbewoners zijn vergroot in een actueel en relevant cursusaanbod. Thema's voor 2021 zijn in ieder geval: Sociale Hygiëne, BHV. We zoeken voor een zo sterk mogelijk aanbod de samenwerking met kennispartners en andere deskundigen.

Verwachte inzet: 40 dagdelen (= 144 uur)

2.3 Delen van informatie, kennis en verhalen

BOKD verzamelt dagelijks relevante informatie, kennis en verhalen en deelt deze regelmatig via de website, een periodieke nieuwsbrief en social media. Het jaarverslag geldt als naslagwerk voor de activiteiten van de BOKD en haar netwerk van leden. BOKD neemt ook actief deel aan bijeenkomsten van overheden en kennispartners, bijvoorbeeld door het verzorgen van workshops of spreekbeurten.

Verwachte inzet: 45 dagdelen (= 160 uur)

2.4 Vraagbaak dorpshuizen.nl

BOKD is, met andere provinciale koepels voor buurt- en dorpshuizen, redacteur voor de website www.dorpshuizen.nl. Op deze site is tal van nuttige informatie te vinden die van belang is voor vrijwilligers van buurt- en dorpshuizen in Nederland. Denk aan informatie over wet- en regelgeving, praktische hulpmiddelen (bijv. stramien ondernemingsplan) en actuele informatie over bijvoorbeeld fondsen of anderszins. De uit te voeren taken worden verdeeld over de provinciale koepels, die vallen onder de landelijke koepel van de LVKK.

Verwachte inzet: 10 dagdelen (= 36 uur)

2.5 Deelname aan landelijke netwerken

BOKD is aangesloten bij meerdere landelijke netwerken voor dorpsbelangen, dorpshuizen en bewonersinitiatieven. We zijn lid van de LVKK en nemen in dat verband deel aan het algemeen bestuur, het coördinatorenoverleg (coördinatoren van elke provinciale VKK) en het kennisplatform

voor dorpshuizen Dorpshuizen.nl. Daarnaast zijn we aangesloten bij Nederland Zorgt voor Elkaar, het platform voor bewonersinitiatieven in zorg en welzijn. We nemen deel aan periodieke overleggen van deze landelijke netwerken. Kennis en ervaringen worden gedeeld en waar mogelijk worden thema's gezamenlijk opgepakt of onder de aandacht gebracht van landelijke overheden en organisaties.

Verwachte inzet: 30 dagdelen (= 108 uur)

2.6 Trends in beeld

Vanuit onze specifieke kennis van dorpsbelangen, dorpshuizen en dorpsinitiatieven en het brede Drentse netwerk leveren we een bijdrage aan het Trendbureau Drenthe. Onderzoeken en informatie van het Trendbureau worden gedeeld met de leden en het netwerk van BOKD en trends en ontwikkelingen binnen ons netwerk worden gedeeld met het Trendbureau.

Verwachte inzet: 10 dagdelen (= 36 uur)

2.7 Drentse Dorpendag

In samenwerking met een klankbordgroep van partners organiseert BOKD een dag voor en door vrijwilligers en bestuurders van dorpsbelangen, dorpshuizen en dorpsinitiatieven. Een programma waarin workshops en colleges over succesvolle dorpsinitiatieven worden gegeven. Er wordt ook ruimte geboden voor informele ontmoetingen. We maken hiermee zichtbaar wat Drentse dorpen doen, waar ze succesvol in zijn en waar ze tegenaan lopen. We zoeken naar relevante thema's en aansluiting bij een van de gemeenten, die tevens als gastheer kan optreden. Waar nodig kiezen we voor een (deels) online programmering.

Verwachte inzet: 45 dagdelen (= 160 uur)

2.8 Stimuleren van regionale samenwerking

Dorpen en dorpshuizen zoeken elkaar op regelmatige basis op lokaal en regionaal niveau op voor uitwisseling van kennis en ervaringen en opzetten van gezamenlijke projecten. Ook aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking (EDR). We stimuleren dit door regelmatige (actieve) deelname aan gemeentelijke overleggen van dorpsbelangen en dorpshuizenoverleg. Daarnaast onderzoeken en aanjagen van nieuwe gemeentelijke of regionale overleggen.

Dorpsbelangenorganisaties en dorpshuizen zijn ook actief op andere domeinen dan het sociale domein. Voor ondersteuning aan dorpen bij fysieke en ruimtelijke vraagstukken hebben we regelmatig overleg met Drentse maatschappelijke organisaties zoals Landschapsbeheer Drenthe, Natuur en Milieufederatie. Op het gebied van cultuur met Kunst&Cultuur en Biblionet worden de warme contacten verder uitgebouwd.

Verwachte inzet: 15 dagdelen (= 54 uur)

3. Zorgzame dorpen

3.1 Netwerk zorginitiatieven
3.2 Sport en Bewegen
3.3 Bijdrage aan thema's Sociale Agenda
a. Armoede en laaggeletterdheid
b. Wonen
c. Gezondheid en vitaliteit
d. Iedereen doet mee! Inclusie
e. Kwaliteitsonderwijs en gelijke kansen

Ambities BOKD

Er is een Drentse traditie van wat 'Naoberschap' wordt genoemd: de zorg voor elkaar. Deze heeft zich in de laatste jaren in toenemende mate ontwikkeld en verbreed van sociaal gerichte zorg tot het met elkaar zorgen voor een fijne leefomgeving. De tweejaarlijkse Dorpendag laat op dit vlak telkens weer nieuwe initiatieven zien.

Mensen in kleine kernen en dorpen nemen verantwoordelijkheid voor hun omgeving waarbij zij ondersteuning van BOKD kunnen krijgen. Het gaat daarbij om inclusieve dorpen met aandacht voor nieuwe woonvormen, gezondheid, armoede, laaggeletterdheid, eenzaamheid, lief en leed en de samenhang daartussen. Het uitgangspunt is dat iedere dorps- en buurtbewoner kan meedoen en deelnemen aan de samenleving. Ook kan het gaan over dorpszorg en/of informele zorg, over vrijwilligersbeleid (hoe werf je ze en hoe houd je ze) terwijl hieronder ook thema's als mobiliteit en bereikbaarheid alsmede sport en bewegen zijn te rangschikken.

Door samenwerking in en rondom de dorpen kunnen de dorpsgemeenschappen als collectief de actuele sociale vraagstukken zoals armoede en eenzaamheid oppakken.

Activiteiten 2021

3.1 Netwerk Zorginitiatieven

We zetten in samenwerking met CMO Stamm in op een sterk netwerk van zorgzame dorpen (Netwerk Zorginitiatieven), dat elkaar inspireert en versterkt en dat ook samen dingen in beweging krijgt. We verbinden de parels tot een ketting op provinciaal niveau, zodat de initiatieven de pilotfase ontgroeien en onderdeel worden van een groeiende beweging van zorgzame dorpen. We laten via de drie v's: vinden, vangnet en verbinden, dorpen zien welke rol ze kunnen spelen in het dorp als inclusieve omgeving (met aandacht voor onder andere Armoede, Eenzaamheid, Nieuwkomers). We zetten in op de ontwikkeling van (kennis over) dorpsondersteuners en vragen aandacht voor hun rol en functie in dorpen.

We ontwikkelen een leerkring Dorpsondersteuners en ondersteunen experimenten met dorpsondersteuners. We stimuleren gemeenten en zorgverzekeraars om deze functie ook financieel mogelijk te maken. We werken verder aan een leidraad voor het opstellen van dorpszorgvisie en ondersteunen dorpen bij het opstellen daarvan.

Verwachte inzet: 55 dagdelen (= 198 uur)

3.2 Sport en bewegen

De afgelopen jaren hebben we in samenwerking met Sport Drenthe bij dorpen opgehaald op welke manier ze werken aan een gezonde en vitale leefomgeving die uitnodigt en uitdaagt tot sport en bewegen. Ruim 60 dorpen zijn het vertrekpunt van een (inmiddels grotendeels gedigitaliseerde) knapzakroute en veel dorpen hebben een of meerdere dorpsommetjes. We zetten de initiatieven op het gebied van sport en bewegen op de kaart en delen ervaringen met andere initiatieven. Rondom een of meerdere actuele thema's organiseren we een kennissessie (bijv. beweegtuinten). Daarnaast onderzoeken we in samenwerking met Sport Drenthe de mogelijkheden om Knapzakroutes en dorpsommetjes in te zetten in relatie tot thema's eenzaamheid en inclusie. We starten daarvoor pilots met geïnteresseerde dorpen.

Verwachte inzet: 25 dagdelen (= 90 uur)

3.3 Bijdrage aan thema's Sociale Agenda

De uitvoering van de sociale agenda is nog in volle ontwikkeling. Voor vijf van de zes thema's is de rol van de BOKD nog niet uit gekristalliseerd, maar we willen dit wel als vrije ruimte vastleggen zodat we op actuele vragen kunnen inspelen. Voor het werkplan stellen we voor om deze thema's op een vergelijkbare manier te benaderen:

- Het onder de aandacht brengen van de thema's bij onze leden, via BOKD nieuws. Hierbij worden we enerzijds gevoed door de projecten/activiteiten die zijn opgestart vanuit de Sociale Agenda. Anderzijds worden de nieuwsberichten gevuld met informatie over reeds actieve dorpen op deze thema's in Drenthe en ter inspiratie mogelijk ook uit de omliggende provincies.
- Het organiseren van een themabijeenkomst met een geïnteresseerde gemeente voor de dorpen en buurten.
- Het inventariseren van reeds actieve dorpsorganisaties/collectieven die actief zijn op een van de thema's. Met deze dorpsinitiatieven worden ook de behoeften en ambities in kaart gebracht en doorgeleid naar de Sociale Agenda.
- Het volgen van de ontwikkelingen per thema, via de provinciale coördinator en participatie in (digitale) provinciale bijeenkomsten.
- In samenwerking met de thema-coördinator in kaart brengen van de kennisorganisaties die bij kunnen dragen aan de ontwikkeling van de dorpsinitiatieven.

Het gaat hierbij om de volgende thema's:

- a. Armoede en laaggeletterdheid
- b. Wonen
- c. Gezondheid en vitaliteit
- d. Iedereen doet mee (inclusie)
- e. Onderwijskwaliteit en gelijke kansen

Verwachte inzet: 75 dagdelen (= 270 uur)

4. Elk dorp een dak

4.1 Informeren en ondersteunen dorpshuizen
4.2 Spreekuur Fondsenwerving
4.3 Opstart verkiezing Dorpshuis van het jaar
4.4 Vitaliteitscan
4.5 Functieverbreiding Dorpshuizen (pilots 2019-2021)
4.6 Functieverbreiding Dorpshuizen (pilots 2021-2023)
4.7 Dorpshuizenoverleg per gemeente

Ambities BOKD

Elk dorp heeft recht op een eigen dak, een huis van het dorp dat als ontmoetingsplek fungeert, dat huisvesting biedt aan maatschappelijke voorzieningen en waar plaats is voor het verenigingsleven. In steeds meer dorpen is dat het dorpshuis of een multifunctionele accommodatie.

BOKD zet zich in voor kwaliteitsverbetering en functieverbreiding van de dorpshuizen. Zij maakt zich sterk voor multifunctionele dorpshuizen, die laagdrempelig en toegankelijk zijn voor verschillende doelgroepen, duurzaam en financieel gezond zijn.

BOKD ondersteunt en adviseert dorpshuizen bij het maken van bedrijfsverbeterplannen en het werven van fondsen. Zij organiseert cursussen en bijeenkomsten om bestuurders en beheerders van dorpshuizen te scholen in de taken waarvoor zij staan. Zij geeft informatie en advies over wet- en regelgeving en biedt praktische handvatten, die zijn terug te vinden in de digitale Vraagbaak van www.dorpshuizen.nl. Periodiek wordt de verkiezing Dorpshuis van het jaar georganiseerd.

Activiteiten 2021

4.1 Informeren en ondersteunen van dorpshuizen

BOKD is een vraag gestuurde organisatie die als Vraagbaak fungeert voor buurt- en dorpshuizen en MFA's in Drenthe. Vragen over wet- en regelgeving, het opstellen van bedrijfsverbeterplannen of het verduurzamen van de accommodatie worden zoveel mogelijk via mail of telefonisch beantwoord. Voor de wat complexere vragen is een adviesgesprek mogelijk. Wij ondersteunen dorpshuizen met onze eigen expertise, brengen hen in contact met ervaringsdeskundige buurt- en dorpshuizen of verwijzen door naar netwerkpartners of andere (markt) partijen. Daarmee worden de kennis en vaardigheden van vrijwilligers vergroot. Vragen en antwoorden worden bijgehouden in een logboek.

Verwachte inzet: 50 dagdelen (= 180 uur)

4.2 Spreekuur fondsenwerving

BOKD ondersteunt buurt- en dorpshuizen bij het aanvragen van fondsen. Drenthe staat al jaren onderaan voor wat betreft het aantal aanvragen bij landelijke fondsen zoals bijvoorbeeld het Oranje Fonds en VSBFonds. Door een maandelijks spreekuur aan te bieden, willen we de mogelijkheden van fondsen breder onder de aandacht brengen en buurt- en dorpshuizen beter ondersteunen bij het indienen van een succesvolle aanvraag.

Verwachte inzet: 30 dagdelen (= 108 uur)

4.3 Opstart verkiezing Dorpshuis van het jaar

In 2021 zal worden gestart met de voorbereidingen van de verkiezing Dorpshuis van het jaar 2022 of 2023. Er zal een werkgroep worden geformeerd die gaat nadenken over het thema en wijze waarop het wordt uitgevoerd en gefinancierd. Dorpshuizen die deelnemen aan de verkiezing doorlopen hun eigen verbetertraject.

Verwachte inzet: 5 dagdelen (= 18 uur)

4.4 Vitaliteitscan

De vitaliteitscan is een methodiek waarmee de adviseur in gesprek gaat met het bestuur van een buurt- of dorpshuis waarmee zij inzicht krijgen in de parels, aandachtspunten, kansen en bedreigingen van hun buurt- of dorpshuis. De methodiek bestaat uit een vragenlijst waarbij dieper kan worden ingegaan op programmering en doelgroepen, exploitatie en beheer, gebouw, bestuur/organisaties en vrijwilligers, samenwerking en toekomstvisie. Het traject wordt afgesloten met een SWOT analyse en een gericht advies waarmee het bestuur zelf aan de slag kan. Het advies kan als eerste aanzet dienen voor functie verbreding van het dorpshuis. Onze ambitie is om in 2021 tien vitaliteitscans uit te voeren bij buurt en dorpshuizen. Te beginnen bij buurt- en dorpshuizen die zwaar te lijden hebben gehad van corona.

Verwachte inzet: 50 dagdelen (= 180 uur)

4.5 Functieverbreding Dorpshuizen (pilots 2019-2021)

BOKD ondersteunt buurt- en dorpshuizen die deelnemen aan de pilots functieverbreding dorpshuizen die van start zijn gegaan in 2019 en in 2020 experimenteergeld hebben gekregen om de plannen uit te kunnen uitvoeren. Dat gaat om 16 dorpshuizen in 5 verschillende pilots: zorg, informele zorg, kunst en cultuur, sport en bewegen en beter benutten. BOKD ondersteunt de dorpshuizen bij de uitvoering en werkt daarbij samen met maatschappelijke organisaties zoals Zorgbelang Drenthe, Biblionet, Kunst&Cultuur en Sport Drenthe. In 2021 worden twee kennisuitwisselingsbijeenkomsten georganiseerd met de deelnemende dorpshuizen.

Verwachte inzet: 50 dagdelen (= 180 uur)

4.6 Functieverbreding Dorpshuizen (pilots 2021-2023)

BOKD ondersteunt 10 buurt- en dorpshuizen die de bestaande functies in het dorpshuis willen versterken en/ of nieuwe functies aan het dorpshuis willen toevoegen. Dat kan gaan om een (logisch) vervolg op de uitkomsten van de vitaliteitsscan of anderszins. Anders dan bij de pilots die zijn gestart in 2019 kan het hierbij gaan om verschillende functies die aan het dorpshuis worden toegevoegd en elkaar versterken. Denk daarbij aan het versterken van de ontmoetingsfunctie in combinatie met sport en bewegen en educatie wat weer een beter verdienmodel oplevert. De dorpshuizen zijn aan zet, maar BOKD ondersteunt bij het realiseren van de plannen en werkt daarbij samen met andere maatschappelijke organisaties.

Verwachte inzet: 20 dagdelen (= 72 uur)

4.7 Dorpshuizenoverleg per gemeente

BOKD heeft de ambitie om in 2021 in gesprek te gaan met de buurt- en dorpshuizen in elke gemeente afzonderlijk (12 bijeenkomsten). BOKD wil in gesprek over de impact van de coronacrisis op de buurt- en dorpshuizen in die gemeente en andere ontwikkelingen die op dat moment spelen. Dat doet de BOKD niet alleen, maar met gemeenten en welzijnsinstellingen. Het doel van die bijeenkomsten is kennis en ervaringen met elkaar delen en vermeerderen.

Verwachte inzet: 40 dagdelen (= 144 uur)

5. Klaar voor de toekomst

5.1 Informeren en ondersteunen van dorpen
5.2 Informeren en adviseren van overheden en maatschappelijke organisaties
5.3 Dorpen in ontwikkeling
5.4 Leefbaarheid en participatie
5.5. Bereikbaarheid in de toekomst

Ambities BOKD

Het platteland verandert. De veranderingen zijn merkbaar in ontwikkelingen in leefstijlen en in de samenstelling van de bevolking, in andere rollen van overheden en organisaties, in ruimtelijke opgaves zoals de energietransitie en klimaatadaptatie en in ontwikkelingen naar meer behoefte aan regie en eigenaarschap rond de leefbaarheid. Dorpsbelangenorganisaties veranderen mee met deze ontwikkelingen. De een wat sneller dan de ander, en allemaal op hun eigen manier. Er ontstaan nieuwe vormen van bewonersinitiatief, oude organisaties ontwikkelen zich door. Dit vraagt om inzicht in de rollen als inwoner, als dorp en als dorpsbelangenorganisatie.

Een gedragen, integrale dorpsvisie is een belangrijke leidraad voor de toekomstige ontwikkeling en vitaliteit van het dorp. Zowel inhoudelijk als voor het interactieve proces tussen dorpsbewoners is een dorpsvisie van onschatbare waarde. Gemeenschappelijke belangen en ook de tweespalt en/of interne spanningen bij tegengestelde belangen worden zichtbaar en bespreekbaar. Bij het werken aan dorpsvisies komen alle dimensies van leefbaarheid in samenhang aan de orde en vormen zo input voor onder andere de omgevingsvisies en -plannen. Dorpsvisies kunnen ook de basis en/of het vertrekpunt vormen voor de oprichting van dorpscoöperaties of zorgcoöperaties, voor het vormgeven aan actief burgerschap en het ontwikkelen van (nieuwe) rollen van de dorpsorganisatie.

BOKD geeft inzicht in nieuwe vormen van bewonersinitiatief, rollen van dorpsbelangenorganisaties en ondersteunt het maken van dorpsvisies.

Activiteiten 2021

5.1 Informeren en ondersteunen van dorpen

Vraag gestuurde (en waar nodig proactieve) ondersteuning van dorpsbelangenorganisaties en bewonersinitiatieven, door middel van mail, telefoon of adviesgesprekken. Met inzet van eigen expertise, verbinding leggen met andere dorpen/ initiatieven of doorverwijzing naar netwerkpartners. We verwachten in 2021 specifieke aandacht voor thema's als: statuten en Algemene Ledenvergaderingen, anders organiseren van activiteiten, inzet van online toepassingen en social media. Kennis en vaardigheden van vrijwilligers zijn vergroot/ verbreed. Actiefburgerschap in dorpen is gestimuleerd en ondersteund. Vragen en antwoorden worden bijgehouden in een logboek en waar mogelijk breder gedeeld op de website, in nieuwsbrieven en social media.

Verwachte inzet: 40 dagdelen (= 144 uur)

5.2 Informeren en adviseren van overheden en maatschappelijke organisaties

Vraag gestuurde (en waar nodig proactieve) ondersteuning en advisering van gemeenten en maatschappelijke organisaties, door middel van mail, telefoon of adviesgesprekken. Overheden en maatschappelijke organisaties hebben handvatten voor (uitvoering van) beleid en omgang met dorpsbelangenorganisaties, dorpshuizen en andere actieve bewoners. Vragen en antwoorden worden bijgehouden in een logboek en waar mogelijk breder gedeeld op de website, in nieuwsbrieven en social media.

BOKD zal het provinciaal overleg van dorpscontactambtenaren reactiveren en waar gewenst uitbreiden met een overleg op beleidsmatig/ bestuurlijk niveau. We zullen hierin samenwerken met CMO Stamm (en mogelijk ook de VDG) om zo te komen tot een provinciale infrastructuur voor het delen van kennis en ervaringen over werken met bewonersinitiatieven en het ontwikkelen van beleid op het gebied van een leefbaar platteland. De thematiek van de bijeenkomsten wordt bepaald in nader overleg met de desbetreffende ambtenaren. We kijken daarbij ook nadrukkelijk naar het thema dorpshuizen omdat hierin ook ambtelijk een grote overlap is.

Verwachte inzet: 35 dagdelen (= 126 uur)

5.3 Dorpen in ontwikkeling

In 2020 is een aanzet gegeven tot vier actuele themadossiers: rollen dorpsbelangen, dorpsvisies, dorpenbeleid en anders organiseren. We vertalen deze vier thema's naar de praktijk door het organiseren van leerkringen rondom deze vier thema's. De leerkringen zijn toegankelijk voor dorpsbelangenorganisaties, bewonersinitiatieven, overheden en maatschappelijke organisaties.

Dorpsbelangenorganisaties en hun samenwerkingspartners hebben inzichten opgedaan en uitgewisseld rondom vier actuele thema's. De themadossiers zijn uitgebouwd met praktijkervaringen en lessons learned. Daarnaast blijven we het Kleine Kernen Spel actief inzetten om met individuele dorpsbelangen in gesprek te gaan over hun rol en organisatie.

Verwachte inzet: 40 dagdelen (= 144 uur)

5.4 Leefbaarheid en participatie

- **Duurzame infrastructuur**

We bouwen aan een duurzame infrastructuur voor het aanjagen en ondersteunen van burgerinitiatieven rond alle thema's van de Sociale genda. We richten ons op actieve inwoners, maatschappelijke organisaties en gemeenten die deze beweging van onderop willen faciliteren.

We bespreken met vertegenwoordigers van alle gemeenten, maatschappelijke organisaties en inwoners ideeën en geven deze verder vorm. Dit netwerk komt minimaal ieder half jaar bij elkaar om kennis te delen en te leren van elkaar. Doel is om het eigenaarschap en draagvlak bij de partners zelf te leggen.

- **Pilot gemeenten**

De Drentse gemeenten voelen op steeds meer terreinen de urgentie van grote maatschappelijke opgaven. De energietransitie, de Omgevingswet en de decentralisatie in het sociaal domein

brengen ingewikkelde vraagstukken en uitdagingen met zich mee. De rol van inwoners is hierbij cruciaal. Samenwerking met inwoners vraagt van gemeenten om een andere manier van denken en werken. Een nieuw democratisch samenspel, met andere rollen en vaardigheden.

We startten (in 2020) in 2 gemeenten en werken toe naar alle gemeenten in 2024. Vanuit de behoefte van gemeenten, bewonersinitiatieven en maatschappelijke organisaties wordt een plan opgesteld, waarbij de nadruk ligt op het doen. Samen met partners ontwikkelen van een programma voor burger- en overheidskracht 2021.

Verwachte inzet: 70 dagdelen (= 252 uur)

5.5 Bereikbaarheid in de toekomst

Activiteit: we vragen aandacht voor andere vormen van vervoer: door vrijwilligers georganiseerd, elektrische deelauto's, maatwerk per dorp. We organiseren met dorpen of cluster(s) van dorpen, OV bureau en gemeenten een dialoog over mobiliteitsvraagstukken. Resultaat: stimuleren en ondersteunen van pilots voor nieuwe/ alternatieve vervoersvormen.

Verwachte inzet: 20 dagdelen (= 72 uur)

Bijlage 4 BOKD Werkplan 2021 Projectbureau

	Dagdelen	Uren
1. Duurzame Dorpen (inclusief Landschapsontwikkeling)		
Projectbureau		
1.1 Landschapsvisie Veenkoloniaal Hoogeveen	5	18
1.2 Communicatieplan Kniphorstbosch (SBB)	31	112
1.3 Energietransitie in Drentsche Aa i.s.m. NMFD (2021-2023)	56	202
1.4 Streekbeheer Drentsche Aa i.s.m. Landschapsbeheer Drenthe en RuG/ KCL (2021-2023)	76	274
Projecten via Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK)		
1.4 Omgevingsvisie	6	22
1.5 Duurzaamheid	6	22
1.6 Bereikbaarheid en mobiliteit	6	22
2. Samen Slimmer		
Projectbureau		
2.1 Kracht van de Veenkoloniën	72	259
2.2 Dorp in beweging (LEADER)	74	266
2.3 Samenwerking Emsland	11	40
3. Zorgzame Dorpen		
Projectbureau		
3.1 Helpdesk Nederland zorgt voor elkaar (NLZVE)	139	500
3.2 Jong & Belegen! Anders wonen 50+	14	50
3.3 Eenzaamheid (LSA)	15	54
Projecten via LVKK		
E-Health	5	18
Wonen en zorg	17	61
4. Elk dorp een dak		
Projectbureau		
4.1 In glas verpakt	10	36
4.2 Monitoring van onderzoek functieverbreiding dorpshuizen	38	137
4.3 Odensehuis functie	14	50
5. Klaar voor de toekomst		
Projectbureau		
5.1 Dorpsplannen	8	29